

idm, qudm (et amantissimu nostri) non dubitabam p[ri]a intercessione auxi-
ly aliquid allaturu. Vale, cu beata Coniuge et liberis. Carolus bene agit
sperat fore et pater gaudet. Argentum Stettellus promissit. Scit et
Rheims te amant, et tibi tuiss[et] vera precantur, man[us] s[er]pe de te loquati,
quem maxime vellent (si fluctus isti sedari possent) propius afflictis rebus
adiunctum esse. Duss. pridie Cal. Januarij. 1568.

Hic incipit Volumen
Epistolarum Molani } [= Mscr. A. 12]
apographum.

Johannes Molanus.

N. 81) M. paulo Leopardo

Hindesheim. 1568. Pax Christi.

Casparus. Meministi (ut opinor) Paule vir doctissime cu olim ad Casparem il-
lum Aliprensem complures scholasticoru artium custodes convolare ex
pulvere nostro soleremus; aliquando in uno lecto nos continentes multa
de studijs communibus, nonnulla de religionis patrie maculis in multa acer-
tem tractasse. Eius colloquij recordatio praterq[ue] quod excussa doctrina tue
certitudinem mihi insculpsit, facit etiam nuc et magnopere gaudere me co-
moditatem quoquo modo tecum fabulandi natum esse. Quid est aut quod sen-
bam vel hujc aetati iam vergenti vel illi nostro nocturno colloquio congruentius
quam qua spe potissimu mitar fimbis excussus patris bona verba sequutus. Ad
agam? quid moliar? quid expectem? Equidem et a simplicissimis credui; in
hoc meo voluntario exilio sic placeo et plando et affirmem constanter, nihil
a me neq[ue] fortius quicq[ue] neq[ue] laudabilius factum esse in vita: quia quod ho-
mo artis perexigua, animiq[ue] prope nullius tot sarcinis preiectis, tot renoris
proculcatis, tot deniq[ue] vinculis viriliter abruptis uno cursu ex media Baby-
lone in Dei civitatem profugi; hoc est ad eos carus me adiuncti, qui luce
Evangelij veriq[ue] Mediatoris cognitione illustrati sanctificantur ad aeterna vite
societatem, in ea civitate et te s[er]vo concitum nostrum esse (neq[ue] enim dubito
quin fide atq[ue] doctrina, confessione, atq[ue] invocatione iamperidem te cu vera Dei
Ecclesia coniunxeris) asse vi qui in ea vite vivis, qua multis ita annis pueri-
oris doctrina pertinax assertrix fuit, ubi sunt (et audio) qui quod de Deo
et scripturis sentiant non dubitant in flamma confiteri. At ego homuncio
in ijs angustijs isthic luctabar et neq[ue] probare cultus patrios possem, neq[ue]
a sacrilega societate disiungi. Quamobrem facinus misericu in me ausus
est Dominus, quem tanq[ue] pulam potentia sua efficacia repente transver-
sum impulit, in eas vite rationes, qua ad suam ipsius verbi accommodationem
sunt, itaq[ue] meum animum a vitis erroribus impeditu, papistica imper-
ta.

tate deformatum, fiducia et libera invocatione filij Dei paulatim suis natalibus
 resuscitat, atq. ex tenebris in lucem ex angustis in latitudinem educant. Proinde qd
 agam si me roges aut quid moliar. Desleo peccata anteacta vitæ et in cogitatione
 promissionum de Christo penitentiam et fidem quantam quæo exerceo contendo.
 Itaq. ut alies exili mei fructus pratercam in eo sano palmarum me reperisse puto
 quod hominum meta defunctus non polluer impijs superstitionibus, non adsum obsecris
 sacrificijs qua merito, quibus bona cuiusq. mens est, exsecrantur. Breuiter nihil neq.
 facio sciens, neq. patior quod intelligo Dei verbo per Prophetas et Apostolos
 tradito damnatum esse. Hæc libertas animi non magni, hæc conscientia angustia
 oris serenitas tantum apud me habet pondus, ut neq. patriam desiderem, quæ mihi
 videtur in cælo esse, neq. huius vitæ dispendiū extimescam, quæ me sentiam in Chris-
 to Salvatore, et nunc vivere et semper esse victurum. Hæc est spes qua resur. non
 ancora vince salior, quod mihi in Euangelicis promissionibus acquiescenti ni-
 hil potest internecire quod a Deo distingat. Hæc vin. ago, ut hæc immor-
 talia Christi beneficia semper in memoria habeam, ne quam dem, ut est mentis
 caritas et cordis super Ingrati animi significatiorem. Deniq. hoc melior hoc ex-
 pecto et tandem ex huius peccatrici naturæ vinculis assertus firmar suauissima
 consuetudine Dei Salvatoris, a quo mihi cum omnibus fidelibus credo donatam iā
 nunc esse iusticiam et vitam nunq. finiendam. Ipsi Pater Jesu Christi vir-
 bo et spiritu suo seruet nos integros in fide et conscientia bona, usq. ad aduentu
 filij sui Redemptoris nostri Amen. Vbi sim et quo rerum statu ex hoc æ-
 cum. statu adolescente cognosces. Tu si eo et loco vbi tua fidei confessio tibi li-
 bera non est, itinam in exilio nobiscum miser potius quam in patria beatus es-
 ser. nec vero ita hic miseri sonas ut non suppetant nobis affatim necessaria
 vitæ subsidia. Benedicte Deus qui facit nos in fame, nec patitur nobis
 dimensum nostrum deesse. Si quid respondas, est mihi cognatus Ratuschia
 Johannes Lupen op. de hōchstrat in dem. wöllesacke ad eum tunc dabis. Bene-
 dicat tibi Dominus ad gloriam sui nominis. Amen. Duss. pridie nonas Fe-
 bru. 1563. Vetus commilito tuus

D. Joann. de
 Lutetia.

Joannes Molanus.

Dulcissime Franciscæ, quasi ego vel neglecta aliqua vel fastidio eius quem i.
 genio illustri et gratia olim animo congerie carum habui, tot literarū fascicu-
 lis provocatus pertina. silentiū isarpe ita me in posterū expectare cuncta
 Lyambæo sanguine tela inber. Mittam ambages, sis quæ soleam laboriosus
 esse, et perpetua exorari. Ludus et iocus sunt quæ Disti spectasti, præat
 his annis exili mei exercitus et archissime compressus fui. Proinde ne
 quid

Nr. 82)

[Hscr. 9.12.]

Nr. 2]